

I Guds händer - Vägsträcka 9 Drömmen uttydes Dan 2:36b - 45

Bidrag från Bengt Pleijel
2007-11-22
Senast uppdaterad 2007-11-26

Nu vill vi tyda den för konungen.

Du konung, konungarnas konung, åt vilken himlens Gud har givit riket och makten, styrkan och äran, och i vars hand han har lagt alla varelser: människorna, djuren på marken och fåglarna under himlen, var de än vistas, och som han har satt till herre över dem alla – du är det gyllene huvudet. Efter dig uppstår ett annat rike, ringare än ditt, och sedan ett tredje rike av koppar, vars makt omfattar hela jorden. Det fjärde riket skall vara starkt som järn: liksom järnet krossar och slår sönder allt, skall det riket krossa och bryta sönder alla de andra. Fötterna som du såg, delvis av krukmakarlera, delvis av järn, betecknar ett söndrat rike, med bara något av järnets fasthet; du såg ju att järnet var blandat med lera.

Tårna, delvis av järn och delvis av lera, betecknar ett rike som är både starkt och svagt. Att järnet du såg var blandat med lera, det innebär att man trots blodsband inte kan hålla samman – lik-som järnet aldrig kan blanda sig med lera. Under dessa kungars tid skall himlens Gud låta ett rike uppstå som aldrig någonsin skall gå under. Inget annat folk skall få makten över detta rike. Det skall krossa och tillintetgöra alla de andra rikena, men självt skall det be-stå för evigt; du såg ju att en sten rycktes loss från berget, utan att någon hand rörde vid den, och krossade järn, koppar, lera, silver och guld. Konung, det är en stor Gud som har låtit dig veta vad som skall ske i framtiden. Drömmen är sann och tydningen tillförlitlig."

Kungen måste ha blivit oerhört förvånad när han hörde Daniel tala. Detta var ju exakt vad han hade drömt! Men Daniel ger ho-nom inget tillfälle att reagera. Han fortsätter med uttydningen (v 36).

Drömmen gäller framtiden. Kung Nebukadnessar har av Gud fått veta vad som skall ske i kommande dagar (v 28). I Gamla Testamentet är detta ett uttryck som pekar på den messianska tiden. (Jfr Mik 4:1 och Jes 2:2.)

Något skall hända i Messias dagar. Då skall något hända med världsmakten. Världsmakten framställs här som en staty.

Statyn har fyra delar. Det talar om fyra perioder med olika regenter. Nebukadnessar är det gyllene huvudet (v 38). Hans rike är det förnämsta av alla, guldriket. Himlens Gud har gett ho-nom riket och makten, styrkan och äran (v 37).

Efter Nebukadnessars rike kommer ett annat, som är ringare än hans, precis som silver är ringare än guld. Sedan kommer ett rike av koppar. Och till sist ett rike av järn. Och det är ett rike som skall gå fram med stor makt. Det skall krossa och slå ned allt motstånd. Detta rike skall vara starkt utåt men splittrat och svagt inuti. Det har fötter och tår som består av både av järn och lera (v 39-41).

I detta kapitel ser vi fyra på varandra följande världsriken under bilden av staty med fyra delar. I kapitel 7 skildras fyra världsriken som skrämmande och farliga djur. I kommentarerna finns i stort sett två olika uppfattningar om vilka riken detta syftar på.

Alternativ 1:

Guldriket = Babylon

Huvudet av guld syftar på Nebukadnessar och hans rike (v 38). Här är alla bibelutläggare överens. I Dan 7 talas först om le-jonet. Det anses syfta på Babylon och Nebukadnessar.

Silverriket = det mediska riket

Detta rike, som har bröst och armar av silver, kan syfta på det mediska riket. Detta stämmer inte på det medisk-persiska riket, som uppstod senare och som var större än det babyloniska (se alt 2). Det mediska riket är ringare än Nebukadnessars rike (v 39). Medien blev förbundet med Persien, men de båda rikena ses av Daniel som två olika riken. Se 5:28, 6:9, 12, 15. Se också 8:20 som talar om baggen med två horn, som sägs syfta på kungarna av Medien och Persien. Jämför här Dan 7:5 som ger oss bilden av en björn. Man förmodar att detta syftar på det mediska riket.

Kopparriket = det persiska riket

Det tredje riket med buken och höfterna av koppar kan syfta på perserriket. Det har makt över hela jorden (v 39). Jämför här Dan 7:6 som talar om en leopard (eller panter, GT17). Leopard-den hade fyra fågelvingar på ryggen och fyra huvuden. Det stämmer väl med perserna med dess härskare, kung Kyros, som har högtflygande ambitioner och som utbreder sin makt åt alla håll. I synen av baggen och bocken motsvaras det persiska riket av baggens andra horn, som var så mycket högre än det andra, det som representeras av Medien (8:3, 20).

Järnriket = Alexander den stores grekiska rike

Det fjärde riket, med benen av järn och fötterna delvis av järn och delvis av lera, kan syfta på Alexander den stores grekiska världsvälde. Detta rike delar sig i två delar: i ptoleméernas rike med Egypten som centrum och det seleukidernas rike med Syrien som centrum. Jämför Dan 7:7 som målar bilden av ett fruktansvärt, omätligt starkt och skräckinjagande djur. Detta stämmer väl in på Alexander och hans efterföljare, och särskilt då på den grymme Antiokus Epifanes, som är en otäck förebild till Antikrist, världens siste tyrann.

Alternativ 2:

Guldriket = Babylon

Huvudet av guld syftar på Nebukadnessar och hans baby-loniska rike (v 38).

Silverriket = dubbelmonarkin Medien-Persien

De som förespråkar alt 2 pekar på att Medien inte så länge var ett självständigt rike. Det erövrades av perserna och gick i allians med dem i dubbelmonarkin Medien-Persien.

Kopparriket = det grekiska riket

En del forskare ser Kopparriket som grekernas rike under Alexander den store och hans efterföljare.

Järnriket = det romerska riket

Detta rike är det hårdaste och mest tyranniska av alla, precis som järnet slår sönder allt i sin väg. Det fjärde riket skall vara starkt som järn: liksom järnet krossar och slår sönder allt, skall det riket krossa och bryta sönder alla de andra. (v 40) Detta rike var först starkt men det började lida av inre svaghet. Fötterna som du såg, delvis av krukmakarlera, delvis av järn, betecknar ett söndrat rike. (v 41) Det romerska riket delar sig i två riken: Östrom och Västrom. Och det delar sedan upp sig i tio länder. En del menar att de tio tårna har samma betydelse som de tio hornen i Dan 7:24, Upp 13:1 och 17:12. Detta syftar, menar man, på det fjärde rikets senare skede. En sammanslutning av stater skall då bildas, t.ex. tio EU-länder eller tio arabstater, som skulle gå fram och försöka krossa Israel. Det som sägs här skall då syfta på det som skall ske strax före Jesu återkomst. Då skall sista riket med järnfötterna gå fram och trampa ned och krossa allt i dess väg.

Vem har rätt?

Järnriket kan tyckas stämma väl in både på det grekiska riket och på det romerska. Båda kan vara förebilder för den sista tidens antikristiska rike. Men vilken tolkning vi än stannar för skall vi lägga märke till att statyn är en. Och världsmakten är i grunden en. Att det finns fyra delar av denna världsmakt kan syfta på tota-litet och universalitet. Fyrtalet är ju en bild av världen.

Poängen med detta tal om fyra världsriken är kanske inte att vi skall kunna bestämma exakt vilka de är. Poängen är budskapet att denna världens makt inte skall bestå för alltid. Det finns en som är starkare. En stor sten blir lösriven och kastas — inte av människohänder — mot statyns svagaste punkt, fötterna. Hela statyn störtar samman och med detta stolta världsrike blir det som agnar från tröskplatserna om sommaren (v 35). Allt blir ut-plånat.

Världsmakten skall inte bestå för alltid. Gud skall krossa den. Det är han som slungar stenen. Och stenen, vad är det? Vi kan här tänka på den sten som byggningsmännen förkastade (Psalt 118:22). Det är Messias. När Messias kommer skall Gud upp-rätta ett rike som aldrig i evighet skall förstöras, vars makt inte skall bli överlämnat åt något annat folk. Av denna sten skall det bli ett stort berg (v 35), som skall uppfylla hela jorden.

Världsricket består av guld, silver, koppar och järn (blandat med lera).

Guds rike är en stor sten. Den är hel och fast tvärs igenom. Och den har inte kommit dit av människohänder. Den byggs inte upp av människor utan är ett Guds eget verk. När Gud upprättar sitt rike ramlar världsmakten. Och Guds rike är då som ett berg som fyller hela jorden. Guds rike skall nå ut till alla folk och allt skall läggas under Messias fötter (1 Kor 15:27f).

Den sten som Guds rike bygger på är Jesus Kristus.

Det är Golgata klippa. Det är den levande stenen på vilken vi byggs upp till ett andligt hus (1 Pet 2:4-5).

Rasta och BE-grunda!

Det finns något som består, då allting annat förgår.

Var hittar jag min grundtrygghet?

Jesus säger: Himmel och jord skall förgå, men mina ord skall aldrig förgå. (Matt 24:35)

Be

Gud, min Fader,

jag blir ofta så rädd när jag se på denna världens makter och mäktige. Jag ser hur människor ar lida, förnedras, trampas på.

Hjälp mig genom din helige Ande att hitta min grundtrygghet i Jesus Kristus, min Frälsare och Herre.

Han är stenen som byggningsmännen förkastade.

Han är hörnstenen som jag får bygga mitt liv på.

Underbart är det i våra ögon.

Tack för att jag tillsammans med andra får bli en levande sten i detta andliga husbygge och för den uppgift du ger oss tillsammans att förkunna dina storverk.

(Psalt 118:22.23, 1 Pet 2:4-10)